

Pan Krzysztof Słonina
Wójt Gminy Kije

Wystąpienie pokontrolne

Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach na podstawie art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych¹, przeprowadziła w Urzędzie Gminy w Kijach w dniach od 07 stycznia do 20 marca 2014 roku kompleksową kontrolę gospodarki finansowej Gminy Kije za 2013 rok i inne wybrane okresy. Protokół kontroli omówiono i podpisano w dniu 20 marca 2014 roku.

W wyniku kontroli stwierdzono niżej opisane nieprawidłowości i uchybienia, które powstały na skutek nieprzestrzegania obowiązujących przepisów prawa przez osoby odpowiedzialne za gospodarkę finansową Gminy.

W zakresie księgowości i sprawozdawczości:

Kontrola wykazała że stosowany sposób dokonywania zapisów w księgach rachunkowych nie umożliwia ich jednoznacznego powiązania ze sprawdzonymi i zatwierdzonymi dowodami księgowymi, co narusza art. 23 ust. 4 i art. 24 ust. 4 pkt 1 ustawy o rachunkowości². Ustalono, że zapisy księgowe w zakresie dochodów budżetowych dokonywane były zbiorczo na podstawie noty księgowej sporządzanej na podstawie wyciągu bankowego w której łącznie ujmowano dochody które wpłynęły na rachunek budżetu w danym dniu, co narusza art. 20 ust. 3 pkt. 1 i art. 24. ust. 4 pkt. 1 ustawy o rachunkowości.

W 2013 r. nie prowadzono kont ksiąg pomocniczych (ewidencji analitycznej) do konta 800 -„Fundusz jednostki” według tytułów zwiększeń i zmniejszeń funduszu jednostki, co narusza zasady prowadzenia ewidencji szczegółowej do tego konta określone w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej³.

¹ Dz. U. z 2012 r. poz. 1113 ze zm.

² Dz. U. z 2013 r. poz. 330 ze zm.

³ Dz. U. z 2013 r. poz. 289, dalej zwane rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r.

W zakresie dochodów budżetowych:

W zakresie prawidłowości i powszechności opodatkowania stwierdzono, że:

a) Podatnik o numerze konta podatkowego 2000-0001 w kolejno składanych deklaracjach na podatek od nieruchomości za lata 2012-2014, wykazał do opodatkowania grunty związane z prowadzeniem działalności gospodarczej o powierzchni 30.175,94 m². Na podstawie wypisu z rejestru gruntów ustalono, że podatnik jest właścicielem oraz użytkownikiem wieczystym gruntów podlegających opodatkowaniu podatkiem od nieruchomości o łącznej powierzchni 986.078 m². Podatnik niepoprawnie wypełnił deklaracje podatkowe, albowiem w pozycji „Miejsca (adresy położenia przedmiotów opodatkowania oraz numery działek” wpisał – na terenie gminy Kije, zaś pozycji „Numery księgi wieczystej lub zbiorów dokumentów” nie wypełnił. Jednocześnie stwierdzono, że Podatnik nie wypełnił w deklaracji podatkowej pozycji „Informacja o nieruchomościach zwolnionych”. Podatnik jest właścicielem oraz użytkownikiem gruntów wchodzących w skład infrastruktury kolejowej w rozumieniu przepisów o transporcie kolejowym, które ustawowo podlegają zwolnieniu od podatku od nieruchomości na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych⁴. Podatnik złożył korektę deklaracji na 2013 rok począwszy od miesiąca kwietnia w wyniku pomniejszenia podstawy opodatkowania budowli o wartość 56.540,42 zł. Jako uzasadnienie zmiany wskazano fakt, iż obiekty stanowią drogi publiczne. Podatnik nie dokonał korekty deklaracji w zakresie pomniejszenia powierzchni gruntów zajętych pod pasy drogowe dróg publicznych, stosownie do art. 2 ust. 3 pkt 4 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych. Nadto w aktach podatkowych brak jest dokumentów potwierdzających, iż przedmiotowe drogi nabyły status dróg publicznych w marcu 2013 roku.

Organ podatkowy nierzetelnie dokonał czynności sprawdzających, mających na celu stwierdzenie formalnej poprawności deklaracji. W konsekwencji powyższego nie wezwano podatnika do udzielenia niezbędnych wyjaśnień lub uzupełnienia deklaracji, co narusza art. 272 pkt 2-3, w związku z art. 274a § 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa⁵.

b) Podatnik o numerze konta podatkowego 2000-0012 w kolejno składanych deklaracjach na podatek od nieruchomości za lata 2012-2014, wykazał do opodatkowania budowle związane z prowadzeniem działalności gospodarczej o wartości odpowiednio 5.875.508,50 zł, 6.185.036,49 zł oraz 12.716.418,63 zł. Pomimo, że podatnik nie załączył pisemnego uzasadnienia przyczyn korekty deklaracji w 2013 roku i 2014 roku, organ podatkowy dokonał przypisu podatku, co narusza art. 272 pkt 3 w związku z art. 81 § 2 ustawy Ordynacja podatkowa.

c) Podatnik o numerze karty kontowej 0008-0070 w informacji na podatek od nieruchomości złożonej dnia 15.11.2010 roku wykazał do opodatkowania 509 m² gruntów w pozycji związane z prowadzeniem działalności gospodarczej, 2.597 m² gruntów w pozycji pozostałe, 160 m² budynków mieszkalnych, 80 m² budynków w pozycji związane z prowadzeniem działalności gospodarczej oraz 280 m² budynków w pozycji pozostałe.

W informacji na podatek od nieruchomości złożonej dnia 24.05.2012 roku podatnik wykazał do opodatkowania 2.597 m² gruntów w pozycji związane z prowadzeniem działalności

⁴ Dz. U. z 2010 r. Nr 95, poz. 613 z późn. zm. zwana dalej ustawą z o podatkach i opłatach lokalnych

⁵ Dz. U. z 2012 r. poz. 749 z późn. zm. zwana dalej ustawą Ordynacja podatkowa

gospodarczej, 509 m² gruntów w pozycji pozostałe, 166 m² budynków w pozycji związane z prowadzeniem działalności gospodarczej oraz 160 m² budynków w pozycji pozostałe. Na podstawie informacji organ podatkowy dokonał zmiany decyzji wymiarowej poczynawszy od lutego 2012 roku.

W informacji na podatek od nieruchomości złożonej dnia 3.04.2013 roku podatnik wykazał do opodatkowania 2.597 m² gruntów w pozycji związane z prowadzeniem działalności gospodarczej, 509 m² gruntów w pozycji pozostałe, 64,12 m² budynków mieszkalnych, 101,88 m² budynków w pozycji związane z prowadzeniem działalności gospodarczej oraz 160 m² budynków w pozycji pozostałe. Do informacji załączono dokumenty uzasadniające zaistniałe zmiany.

Pomimo, że podatnik nie załączył pisemnego uzasadnienia przyczyn korekty informacji złożonej dnia 24.05.2012 roku, organ podatkowy dokonał wymiaru podatku, co narusza art. 272 pkt 3, w związku z art. 81 § 2 ustawy Ordynacja podatkowa.

W aktach podatnika brak jest udokumentowania dokonanych zmian w korekcie informacji złożonej dnia 24.05.2012 roku. Podatnik jest osobą fizyczną prowadzącą działalność gospodarczą – sklep spożywczo-przemysłowy.

Na podstawie ewidencji gruntów i budynków ustalono, że podatnik min. jest właścicielem - działki nr 566 o pow. 509 m² ujętej w ewidencji geodezyjnej jako Bi – inne tereny zabudowane, zabudowanej budynkiem oznaczonym jako inne o pow. zabudowy 366 m². Własność wynika z aktu notarialnego zawartego w 2002 roku.

- działki nr 565 o pow. 2597 m² ujętej w ewidencji geodezyjnej jako Bi – inne tereny zabudowane, zabudowanej budynkiem oznaczonym jako handlowo-usługowy o pow. zabudowy 207 m². Własność wynika z aktu notarialnego zawartego w 2007 roku.

Zatem łączna powierzchnia zabudowy budynków wynikająca z ewidencji gruntów i budynków wynosząca 573 m², znacząco różni się od wykazanej w informacji na podatek od nieruchomości powierzchni użytkowej 326 m². Podatnik w trakcie niniejszej kontroli złożył kolejne korekty informacji na lata 2012-2013 z których wynika łączna powierzchnia budynków 426 m². Do informacji dołączył akt notarialny z 2002 roku, z którego wynika, że nabył działkę nr 566 wraz z budynkiem sklepu za cenę 37.760,00 zł.

Powyższe narusza art. 1a ust. 1 pkt 3 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, zgodnie z którym grunty, budynki i budowle związane z prowadzeniem działalności gospodarczej to grunty, budynki i budowle będące w posiadaniu przedsiębiorcy lub innego podmiotu prowadzącego działalność gospodarczą.

d) Podatnik o numerze karty kontowej 0015-0200, osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą w informacji na podatek od nieruchomości złożonej dnia 4.01.2007 roku wykazał do opodatkowania 200 m² gruntów w pozycji związane z prowadzeniem działalności gospodarczej, 2.056 m² gruntów pozostałych, 85 m² budynków w pozycji związane z prowadzeniem działalności gospodarczej, 162 m² budynków mieszkalnych oraz 326 m² budynków pozostałych.

W informacji na podatek od nieruchomości złożonej dnia 27.12.2010 roku wykazał do opodatkowania 100 m² gruntów w pozycji związane z prowadzeniem działalności gospodarczej, 120 m² budynków w pozycji związane z prowadzeniem działalności gospodarczej, 162 m² budynków mieszkalnych oraz 206 m² budynków pozostałych.

W informacji na podatek od nieruchomości złożonej dnia 18.07.2011 roku wykazał do opodatkowania 1.000 m² gruntów w pozycji związane z prowadzeniem działalności gospodarczej, 5.512 m² gruntów pozostałych, 120 m² budynków w pozycji związane z prowadzeniem działalności gospodarczej, 162 m² budynków mieszkalnych oraz 206 m² budynków pozostałych.

Pomimo, że podatnik nie załączył pisemnego uzasadnienia przyczyn korekt informacji, organ podatkowy dokonał wymiaru podatku, co narusza art. 272 pkt 3, w związku z art. 81 § 2 ustawy Ordynacja podatkowa.

W aktach podatnika brak jest udokumentowania dokonanych zmian w korekcie informacji złożonej 27.12.2010 roku oraz 18.07.2011 roku. Podatnik jest osobą fizyczną prowadzącą działalność gospodarczą w zakresie naprawy samochodów.

Na podstawie ewidencji geodezyjnej ustalono, że całość gruntów stanowiących własność podatnika do 12.05.2011 roku stanowiła użytki rolne i lasy. Zatem podatnik błędnie wykazał w informacji na podatek od nieruchomości złożonej dnia 4.01.2007 roku do opodatkowania 2.056 m² gruntów pozostałych. W konsekwencji organ podatkowy dokonał wymiaru podatku od nieruchomości według stawki dla gruntów pozostałych za 2010 rok i lata wcześniejsze. Zgodnie z art. 1 ustawy z dnia 15 listopada 1984 roku o podatku rolnym⁶, opodatkowaniu podatkiem rolnym podlegają grunty sklasyfikowane w ewidencji gruntów i budynków jako użytki rolne lub jako grunty zadrzewione i zakrzewione na użytkach rolnych, z wyjątkiem gruntów zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej innej niż działalność rolnicza.

Na podstawie ewidencji gruntów i budynków wg zmiany z dnia 18.05.2011 roku ustalono, że podatnik m.in. jest właścicielem - działki nr 691/1 o pow. 9.069 m² ujętej w ewidencji geodezyjnej jako Bi – inne tereny zabudowane o pow. 5.512 m² i B-R o pow. 3.557 m². Działka zabudowana jest 2 budynkami oznaczonym jako mieszkalne o pow. zabudowy 213 m² oraz budynkiem produkcyjnym o pow. zabudowy 304 m², posadowiony na gruncie ujętym w ewidencji geodezyjnej jako Bi – inne tereny zabudowane.

Należy przyjąć więc że w informacji na podatek od nieruchomości złożonej dnia 18.07.2011 roku podatnik wykazał do opodatkowania 1.000 m² gruntów w pozycji związane z prowadzeniem działalności gospodarczej z części działki nr 691/1 oznaczonej w ewidencji gruntów i budynków jako grunt rolny B-R, zaś pozostałą część działki nr 691/1 oznaczonej w ewidencji gruntów i budynków jako Bi – inne tereny zabudowane o pow. 5.512 m² jako grunty pozostałe. Wykazanie w informacji podatkowej części działki nr 691/1 oznaczonej w ewidencji gruntów i budynków jako Bi – inne tereny zabudowane o pow. 5.512 m² jako grunty pozostałe budzi uzasadnione wątpliwości. Świadczy o tym fakt, iż na tym gruncie znajduje się budynek produkcyjny o pow. zabudowy 304 m, który podatnik w informacji podatkowej w części o pow. 120 m² wykazuje w pozycji związane z prowadzeniem działalności gospodarczej.

Powyższe narusza art. 1a ust. 1 pkt 3 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, zgodnie z którym grunty, budynki i budowle związane z prowadzeniem działalności gospodarczej to grunty, budynki i budowle będące w posiadaniu przedsiębiorcy lub innego podmiotu prowadzącego działalność gospodarczą.

⁶ Dz. U. z 2013 r. poz. 1381, zwana dalej ustawą o podatku rolnym

e) Podatnik o numerze karty kontowej 0006/0048, będący przedsiębiorcą prowadzącym działalność gospodarczą w zakresie sprzedaży paliw i artykułów spożywczych, w informacji na podatek od nieruchomości złożonej dnia 27.11.2006 roku wykazał do opodatkowania 3.000 m² gruntów w pozycji związane z prowadzeniem działalności gospodarczej, 15.803 m² gruntów pozostałych, 220 m² budynków w pozycji związane z prowadzeniem działalności gospodarczej. Do opodatkowania została wykazana działka o nr 358/1.

W informacji na podatek od nieruchomości złożonej dnia 20.02.2012 roku wykazał do opodatkowania 3.000 m² gruntów w pozycji związane z prowadzeniem działalności gospodarczej, 7.864 m² gruntów pozostałych, 220 m² budynków w pozycji związane z prowadzeniem działalności gospodarczej. Do opodatkowania została wykazana działka o nr 358/6.

Podatnik nie wykazał do opodatkowania, a w konsekwencji nie został opodatkowany od budowli związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej.

Powyższe narusza art. 1a ust. 1 pkt 3 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, zgodnie z którym grunty, budynki i budowle związane z prowadzeniem działalności gospodarczej to grunty, budynki i budowle będące w posiadaniu przedsiębiorcy lub innego podmiotu prowadzącego działalność gospodarczą.

W konsekwencji powyższego naruszono art. 272 pkt. 3 ustawy Ordynacja podatkowa. Podatnik jest przedsiębiorca, który posiada nieruchomości podlegające opodatkowaniu podatkiem od nieruchomości.

Na podstawie ewidencji gruntów i budynków ustalono, że podatnik od 2004 roku był właścicielem działki nr 358/1 o pow. 25.528 m², w tym 18.803 m² ujętej w ewidencji geodezyjnej jako Bi – inne tereny zabudowane, zabudowanej budynkiem oznaczonym jako inne o pow. zabudowy 293 m² oraz Ls - las o pow. 6.725 m².

Według stanu na 20.10.2011 rok podatnik dokonał podziału nieruchomości na działkę nr 358/5 o pow. 14.567 m², z czego Ls - las stanowi 6.725 m² oraz Bi – inne tereny zabudowane stanowią 7.842 m² oraz działkę nr 358/6 o pow. 10.864 m² oznaczoną jako Bi – inne tereny zabudowane. Na podstawie aktu notarialnego z dnia 21.12.2011 rok podatnik zbył działkę nr 358/5 o pow. 14.567 m².

Na podstawie ewidencji środków trwałych podatnika-przedsiębiorcy ustalono, że do ewidencji księgowej podatnika wprowadzono następujące nieruchomości:

- dnia 9.11.2004 roku – „grunt – działka 358/1” o wartości początkowej 13.57,55 zł,

- luty 2006 roku „stacja paliw” o wartości początkowej 1.013.734,31 zł.

Zatem podatnik winien być opodatkowany według stawki w pozycji związane z prowadzeniem działalności gospodarczej od całej powierzchni posiadanych gruntów oznaczonych w ewidencji gruntów i budynków jako Bi – inne tereny zabudowane, albowiem grunty znajdowały się w posiadaniu przedsiębiorcy. W 2011 roku i latach wcześniejszych od powierzchni 18.803 m², zaś w latach 2012-2014 od powierzchni 10.864 m². Powyższe narusza art. 1a ust. 1 pkt 3 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, zgodnie z którym grunty, budynki i budowle związane z prowadzeniem działalności gospodarczej to grunty, budynki i budowle będące w posiadaniu przedsiębiorcy lub innego podmiotu prowadzącego działalność gospodarczą.

Podatnik w czasie niniejszej kontroli złożył informacje podatkowe na lata 2009-2014 w których wykazał do opodatkowania budowle związane z działalnością gospodarczą.

Jednakże ich wartość w kolejnych latach jest pomniejszana, co oznacza iż nie wykazano ich wartości początkowej. Nieprawidłowość narusza art. 4 ust. 1 pkt 3 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

W § 3 ust. 2 Uchwały Nr XI/73/11 Rady Gminy z dnia 9.11.2011 roku w sprawie inkasa podatku od nieruchomości, rolnego i leśnego wskazano, że szczegółowe warunki poboru podatków w drodze inkasa określa umowa zawarta z inkasentami. W umowach o dzieło zawartych z sołtysami na pobór podatków wskazano, iż zlecono wykonanie w terminie od 7.03.2013 roku do 19.11.2013 roku m.in. poboru podatków za wynagrodzeniem 10 % od zainkasowanych wpłat.

Zarządzenie poboru podatku od nieruchomości, rolnego oraz leśnego od osób fizycznych w drodze inkasa, wyznaczenie inkasentów i określenie wysokości wynagrodzenia za inkaso zgodnie z przepisami prawa materialnego stanowi wyłączną właściwość rady gminy.

Rada Gminy zarządziła pobór podatków, określiła inkasentów i wysokości wynagrodzenia za inkaso. Zatem brak było podstaw prawnych do zawarcia umów z inkasentami, albowiem do umów cywilnych mają zastosowanie przepisy prawa cywilnego, a ich cechą jest swoboda w zakresie ich zawierania, a zwłaszcza wyboru stron umowy, wynagrodzenia za przedmiot umowy oraz praw i obowiązków stron umowy. Dodatkowo należy zaznaczyć, iż zlecenie w terminie od 7.03.2013 roku do 19.11.2013 poboru podatków narusza regulacje ustawowe określające terminy płatności poszczególnych podatków, zawarte w art. 6a ust. 6 ustawy o podatku rolnym, art. 6 ust. 7 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych oraz art. 6 ust. 3 ustawy o podatku leśnym.

Z tytułu pobranych opłat targowych inkasent na podstawie nie otrzymał wynagrodzenia w wysokości 20 % pobranych i rozliczonych opłat w kwocie 150,60 zł należnego na podstawie art. 19 pkt 2 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 roku o podatkach i opłatach lokalnych⁷ i § 4 ust. 2 w/w uchwały Rady Gminy w Kijach Nr XII/87/11 z dnia 29.12.2011 roku w sprawie opłaty targowej.

Podatnik o numerze karty kontowej 0010-0064 na dzień 31.12.2013 roku posiada zaległości w podatku rolnym w łącznej kwocie 5.745,10 zł z okresu od II raty 2008 do IV raty 2013 roku. Organ podatkowy wystawiał upomnienia oraz tytuły wykonawcze na powyższe zaległości, które przesłał do Organu Egzekucyjnego – Naczelnika US w Kielcach. Zobowiązania podatkowe za II i III ratę 2008 roku w kwocie 571,30 zł nie uległy przedawnieniu, w wyniku zastosowania środka egzekucyjnego o którym podatnik został zawiadomiony odpowiednio 30.06.2009 roku i 2.04.2013 roku przez Organ Egzekucyjny. Organ podatkowy nie posiada informacji aby zastosowano środek egzekucyjny do pozostałych zobowiązań podatkowych na kwotę 5.173,80 zł. Zobowiązania podatkowe za IV ratę 2008 roku w kwocie 425,00 zł uległy przedawnieniu stosownie do art. 70 § 1 ustawy Ordynacja podatkowa, z upływem 2013 roku. Organ Podatkowy nie skorzystał z możliwości ustanowienia hipoteki przymusowej na nieruchomości Podatnika w kwocie 5.745,10 zł wraz z odsetkami, pomimo że egzekucja administracyjna jest nieskuteczna. Nieprawidłowość narusza art. 70 § 8 ustawy Ordynacja podatkowa. Ustanowienie hipoteki przymusowej spowodowałoby, że zobowiązania podatkowe nie uległyby przedawnieniu. Na podstawie

⁷ Dz. U. z 2010 r. Nr 8, poz. 60 ze zm.

ewidencji geodezyjnej ustalono, że podatnik jest właścicielem nieruchomości rolnej o pow. 12,2980 ha, dla której urządzono księgę wieczystą.

W zakresie podatku od środków transportowych ustalono, że w ewidencji szczegółowej dokonywano zapisów na kontach podatników w szczególności na poszczególne środki transportowe, zamiast dokonywać stosownych zapisów dotyczących należności głównej i należności ubocznej, co narusza § 11 ust. 4 pkt 1, w związku z § 2 ust. 1 pkt 4-10 roku Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 roku w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego⁸.

W 2013 roku przyjęto do realizacji wniosek z dnia 18.02.2013 roku na zwrot części podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego z załączoną fakturą na zakup 69,270 l oleju napędowego z dnia 01.02.2013 roku oraz fakturą na zakup 12,19 l oleju napędowego z dnia 06.02.2013 roku, które stosownie do art. 6 ust. 3 w związku z art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 10 marca 2006 r. o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej⁹.

Wyplacone diety dla Przewodniczącego Rady Gminy w Kijach w wysokości ustalonej w uchwale Nr III/14/10 Rady Gminy z dnia 30.12.2010 roku w formie zryczałtowanej diety miesięcznej w wysokości 1.370,00 zł przewyższały miesięcznie o 45,15 zł kwotę wynikającą z art. 25 ust. 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym. Za okres od 01.01.2011 roku do 31.12.2013 roku zawyżono wypłatę diet na łączną kwotę 1.625,40 zł.

Kontrola zamówienia publicznego udzielonego w trybie przetargu nieograniczonego na wybór wykonawcy usługi pn. „Odbieranie i zagospodarowanie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych położonych na terenie gminy Kije” oraz zgodność realizacji postanowień zawartych w umowie na kwotę 660.000,00 zł, wykazała następujące nieprawidłowości:

a) Ogłoszenie o udzieleniu zamówienia, Zamawiający zamieścił w Biuletynie Zamówień Publicznych pod numerem 28.8304-2013 w dniu 23.07.2013 roku, tj. 25 dni po zawarciu umowy w sprawie zamówienia publicznego. Powyższe narusza art. 95 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 roku Prawo zamówień publicznych¹⁰, zgodnie z którym, zamawiający niezwłocznie po zawarciu umowy w sprawie zamówienia publicznego zamieszcza ogłoszenie o udzieleniu zamówienia w Biuletynie Zamówień Publicznych.

b) Zamawiający zgodnie z § 8 ust. 1 pkt 3 umowy nr GIROŚ.272.2.2013 z dnia 28.06.2013 roku naliczył Wykonawcy kary umowne za sierpień 2013 roku w wysokości 25.500,00 zł oraz za wrzesień 2013 roku w wysokości 26.000,00 zł, z tytułu opóźnienia w odbiorze odpadów sprzed wskazanych nieruchomości. Powyższe żądanie wynika ze stosownych pism nr GIROŚ.6232.2.14.2013 z dnia 14.10.2013 roku oraz nr GIROŚ.6232.2.16.2013 z dnia 15.10.2013 roku, stanowiących wezwanie do zapłaty. Powołanymi wyżej pismami Zamawiający wezwał Wykonawcę do uiszczenia kar umownych w terminie 7 dni od dnia otrzymania wezwania, pod rygorem skierowania sprawy na drogę sądową. Do dnia kontroli Wykonawca nie uiszczył naliczonych kar umownych w łącznej wysokości 51.500,00 zł.

⁸ Dz. U. Nr 208, poz. 1375

⁹ Dz. U. z 2006 r. Nr 52 poz. 379 ze zm.

¹⁰ Dz. U. z 2013 r. poz. 907 ze zm. zwana dalej ustawą Prawo zamówień publicznych

Zamawiający nie podjął dalszych czynności celem wyegzekwowania od Wykonawcy kar umownych. Nadto ustalono, że niezgodnie z § 8 ust. 1 pkt 3 umowy obliczono wysokość kar umownych. Dnia 10.03.2014 roku wysłano do Wykonawcy notę księgową z wezwaniem do zapłaty kar umownych w wysokości 51.500,00 zł.

Kontrola dwóch zamówień publicznych w zakresie robót budowlanych p.n. „Przebudowa drogi gminnej na dz. Nr 275, 297/2 w miejscowości Kokot w km 0+000 – 1+100” o wartości umownej 482.880,34 zł oraz „Przebudowa drogi gminnej na dz. Nr 154 w miejscowości Górki w km 0+000 – 0+320” o wartości umownej 137.019,79 zł, wykazała następujące nieprawidłowości w zakresie treści specyfikacji istotnych warunków zamówienia: **a)** W ust. 16 lit. b) s.i.w.z. zapisano, że we wzorze umowy stanowiącej załącznik nr 7 do s.i.w.z. określono wszelkie możliwe zmiany treści umowy w stosunku do treści oferty jak i warunki dokonania takich zmian.

W § 2 ust. 2 wzoru umowy przewidziano możliwość zmian umowy spowodowanych:

- zmianą terminu wykonania umowy spowodowaną wstrzymaniem robót lub przerwami w pracach powstałych z przyczyn leżących po stronie zamawiającego,
- działaniem sił wyższych występujących po zawarciu umowy, których zaistnienie lub skutki uniemożliwiają wykonanie przedmiotu umowy w sposób terminowy.

Nadto w § 3 ust. 2 i § 5 ust. 2 pkt 1 lit. b) wzoru umowy przewidziano możliwość zmian umowy, tj. wynagrodzenia w sytuacji zmiany podatku VAT oraz ujawnionych wad nie nadających się do usunięcia, jeżeli nie uniemożliwiają one użytkowania przedmiotu odbioru zgodnie z przeznaczeniem.

Zmiany umowy w zakresie wynagrodzenia należnego wykonawcy oraz terminu wykonania umowy zalicza się do istotnych zmian postanowień zawartej umowy w stosunku do treści oferty, na podstawie której dokonano wyboru wykonawcy. W ogłoszeniu o zamówieniu ani w specyfikacji istotnych warunków zamówienia, zawierającej wzór umowy nie określono warunków takich zmian, co narusza art. 144 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych.

Ustalono, że umowa zawarta z wykonawcą nie była zmieniana.

b) W ust. 6 pkt 2 s.i.w.z. oraz w treści wzoru oferty stanowiącej załącznik nr 4 do s.i.w.z. zamieszczono wymóg złożenia przez wykonawcę oświadczenia o nie podleganiu wykluczeniu z postępowania m.in. na podstawie art. 24 ust. 2 ustawy Prawo zamówień publicznych, co narusza § 3 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 19 lutego 2013 roku w sprawie rodzajów dokumentów, jakich może żądać zamawiający od wykonawcy, oraz form w jakich te dokumenty mogą być składane¹¹. Zgodnie z tym przepisem zamawiający mógł żądać od wykonawcy złożenia oświadczenia o braku podstaw do wykluczenia, lecz wyłącznie w okolicznościach, o których mowa w art. 24 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych.

c) W ust. 6 pkt 4 lit. b) s.i.w.z. dotyczącym dokumentów wymaganych w przypadku oferty wspólnej, dopuszczono możliwość posiadania ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej prowadzonej działalności na sumę co najmniej 1.000.000 zł przez dowolnego wykonawcę, spośród wykonawców składających ofertę wspólną. Warunek taki powinien spełniać odrębnie każdy członek konsorcjum, albowiem jest on związany z indywidualną sytuacją ekonomiczną i finansową podmiotu, w tym płynnością finansową. Ochrona ubezpieczeniowa jednego

¹¹Dz. U. z 2013 r. poz. 231

z wykonawców nie obejmuje innych wykonawców składających ofertę wspólną, dlatego też warunek taki powinien spełniać każdy z nich.

Powyższe narusza art. 22 ust. 1 pkt 4, w związku z art. 23 ust. 3 ustawy Prawo zamówień publicznych.

W zakresie gospodarki mieniem:

Kontrola procedury sprzedaży w 2013 roku trzech nieruchomości niezabudowanych, obręb Kokot numer działki 276 o pow. 7.300 m², obręb Włoszczowice numer działki 640 o pow. 1.100 m² oraz obręb Kliszów numer działki 568 o pow. 3.800 m², wykazała następujące nieprawidłowości:

a) Informacji o wywieszeniu wykazów nieruchomości nie podano do publicznej wiadomości w inny sposób zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości, co narusza 35 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami¹².

b) Informacji o wywieszeniu ogłoszenia o przetargu nie podano do publicznej wiadomości w inny sposób zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości, co narusza 38 ust. 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami.

c) Z zapisów dwóch protokołów sporządzonych na okoliczność przeprowadzonych przetargów na zbycie nieruchomości wynika, że uczestnicy postępowania w przetargu na sprzedaż nieruchomości obręb Kokot numer działki 276, obręb Włoszczowice numer działki 640, ustalili postąpienie w wysokości odpowiednio 325 zł i 45 zł, tj. poniżej minimalnego poziomu postąpienia. Nieprawidłowość narusza § 14 ust. 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 roku w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości. Zgodnie z tym przepisem postąpienie nie może wynosić mniej niż 1 % ceny wywoławczej, z zaokrągleniem w górę do pełnych dziesiątek złotych. W przedmiotowych postępowaniach minimalne postąpienie winno być ustalone w wysokości 330 zł i 50 zł.

Nie oddano w trwałe zarząd nieruchomości na rzecz Zespołu Placówek Oświatowych, ustawowo zwolnionego z wnoszenia opłat z tytułu trwałego zarządu nieruchomością. W wyniku powyższego nie uregulowano prawnej formy władania nieruchomościami niezbędnymi do wykonywania działalności statutowej szkół założonych i prowadzonych przez Gminę Kije w formie jednej jednostki budżetowej. Stwierdzona nieprawidłowość narusza art. 43 ust. 1 i 5 w związku z art. 4 pkt 10, art. 44 ust. 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami.

Stwierdzone w trakcie kontroli nieprawidłowości i uchybienia były w głównej mierze wynikiem nieprzestrzegania przepisów prawnych dotyczących gospodarki finansowej i rachunkowości gminy, a także niewłaściwego funkcjonowania kontroli zarządczej.

Niezależnie od wyszczególnienia indywidualnej odpowiedzialności za powstanie nieprawidłowości w poszczególnych dziedzinach funkcjonowania Gminy Kije poprzez wskazanie merytorycznych pracowników w protokole kontroli, Wójt oraz Skarbnik Gminy

¹² Dz. U. z 2014 r. poz. 518

ponoszą w odpowiednim zakresie, odpowiedzialność z tytułu nadzoru, za opisane w wystąpieniu pokontrolnym nieprawidłowości.

Obowiązki w zakresie prowadzenia rachunkowości oraz nadzorowania prac z tego zakresu spoczywały, stosownie do zakresu czynności, na Skarbniku Gminy. Prawa i obowiązki głównego księgowego (skarbnika) określają przepisy art. 54 ustawy o finansach publicznych.

Organem wykonawczym jest Wójt Gminy, na którym spoczywają obowiązki dotyczące m. in. przygotowania projektów uchwał Rady Gminy, wykonywania budżetu i gospodarowania mieniem gminy (art. 30 ust. 1 i 2, art. 60 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym). Wójt jako organ wykonawczy gminy, wykonuje zadania przy pomocy Urzędu, którego jest kierownikiem (art. 33 ust. 1 i 3 ustawy). Odpowiedzialność za gospodarkę finansową Urzędu, jako jednostki sektora finansów publicznych, w tym za wykonywanie obowiązków w zakresie kontroli wewnętrznej, spoczywa na Wójcie (kierowniku jednostki), zgodnie z art. 53 ust. 1 i art. 69 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

WNIOSKI POKONTROLNE

Przedstawiając powyższe ustalenia kontroli Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych wnosi o ich wykorzystanie celem usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości poprzez realizację niżej przedstawionych wniosków pokontrolnych oraz podjęcie innych niezbędnych działań w celu niedopuszczenia do powstania podobnych nieprawidłowości w dalszej działalności.

- 1.** Prowadzić ewidencję analityczną do konta 800 – „Fundusz jednostki” według tytułu zwiększeń i zmniejszeń funduszu jednostki, stosownie zasad prowadzenia ewidencji analitycznej do konta 800 określonych w Załączniku Nr 3 do Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r.
- 2.** Łącznych zapisów księgowych dokonywać na podstawie zbiorczych dowodów księgowych obejmujących pojedynczo wymienione dowody źródłowe, stosownie do art. 20 ust. 3 pkt. 1 i art. 24 ust. 4 pkt. 1 ustawy o rachunkowości.
- 3.** Zapisów księgowych dokonywać w sposób zapewniający identyfikację dowodów i sposobu ich zapisania w księgach rachunkowych na wszystkich etapach przetwarzania danych i umożliwiającą ich jednoznaczne powiązanie ze sprawdzonymi i zatwierdzonymi dowodami księgowymi, stosownie do art. 14 ust. 2, art. 23 ust. 4 i art. 24 ust. 4 pkt 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości.
- 4.** Na bieżąco dokonywać czynności sprawdzających składanych deklaracji na podatek od nieruchomości oraz informacji w sprawie podatku od nieruchomości, mających na celu ustalenie stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia ich zgodności z przedstawionymi dokumentami, stosownie do art. 272 pkt 3 ustawy Ordynacja podatkowa. Egzekwować od podatnika pisemne uzasadnienie przyczyn korekty deklaracji (informacji). W przypadku stwierdzenia, iż deklarację (informację) wypełniono nierzetelnie, podejmować czynności wynikające z art. 274a § 2 powołanej ustawy Ordynacja podatkowa.

- 5.** Grunty sklasyfikowane w ewidencji gruntów i budynków jako użytki rolne, będące w posiadaniu przedsiębiorcy obejmować podatkiem rolnym, zgodnie z art. 1 ustawy o podatku rolnym, natomiast obejmować podatkiem od nieruchomości w sytuacji gdy zostaną zajęte na prowadzenie działalności gospodarczej, stosownie do art. 2 ust. 2 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.
- 6.** Grunty, budynki i budowle będące w posiadaniu przedsiębiorcy lub innego podmiotu prowadzącego działalność gospodarczą obejmować podatkiem od nieruchomości, zgodnie z art. 1a ust. 1 pkt 3 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.
- 7.** Przeprowadzić postępowanie podatkowe celem ustalenia faktycznych powierzchni gruntów i budynków oraz wartości budowli związanych z prowadzeniem działalności gospodarczych, w tym zwolnionych ustawowo, będących w posiadaniu przedsiębiorcy. Po przeprowadzeniu postępowania podatkowego w stosunku do podatników, którzy nierzetelnie wykazali dane w deklaracjach (informacjach) wydać decyzje ustalające wysokość zobowiązania podatkowego za lata 2009 – 2014 wraz z odsetkami za zwłokę, stosownie do art. 21 § 3 ustawy Ordynacja podatkowa.
- 8.** Nie zawierać umów cywilnoprawnych w sprawie inkasa podatku od nieruchomości, rolnego i leśnego od osób fizycznych, albowiem stosownie do art. 6b ustawy o podatku rolnym, art. 6 ust. 12 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych oraz art. 6 ust. 8 ustawy o podatku leśnym, zarządzenie poboru podatków w drodze inkasa, wyznaczenie inkasentów i określenie wysokości wynagrodzenia za inkaso stanowi wyłączną właściwość rady gminy.
- 9.** Dokonywać naliczenia i wypłaty wynagrodzenia za inkaso opłaty targowej stosownie do art. 19 pkt 2 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.
- 10.** Diety dla Przewodniczącego Rady Gminy naliczać w wysokości zgodnie z art. 25 ust. 6 ustawy o samorządzie gminnym w związku z § 3 pkt 3 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 26 lipca 2000 roku w sprawie maksymalnej wysokości diet przysługujących radnemu gminy¹³ wraz z ustaleniem zasad jej obniżania z tytułu nieobecności.
- 11.** Podejmować działania przewidziane w rozdziale 3 „Zabezpieczenie wykonania zobowiązań podatkowych” ustawy Ordynacja podatkowa, w tym występować z wnioskiem o wpis hipoteki przymusowej na wszystkich nieruchomościach podatnika.
- 12.** Dla każdego podatnika prowadzić odrębne konto w każdym podatku wg rodzajów podatków a nie wg przedmiotów opodatkowania (np. środków transportowych), stosownie do § 11 ust. 4 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 r. w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego.
- 13.** Zwrotu podatku akcyzowego, zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej, dokonywać w oparciu o kompletnie i poprawnie wypełnione wnioski oraz faktury VAT albo ich kopie, stanowiące dowód zakupu oleju napędowego w okresie 6 miesięcy poprzedzających miesiąc złożenia wniosku, stosownie do art. 6 ust. 3 w związku z art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 10 marca 2006 roku o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej.

¹³ Dz. U. Nr 61, poz. 710

- 14.** Dokonywać naliczenia i wypłaty wynagrodzenia za inkaso opłaty targowej stosownie do art. 19 pkt 2 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.
- 15.** Diety dla Przewodniczącego Rady Gminy naliczać w wysokości zgodnie z art. 25 ust. 6 ustawy o samorządzie gminnym w związku z § 3 pkt 3 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 26 lipca 2000 roku w sprawie maksymalnej wysokości diet przysługujących radnemu gminy¹⁴ wraz z ustaleniem zasad jej obniżania z tytułu nieobecności.
- 16.** Ogłoszenie o udzieleniu zamówienia zamieszczać w Biuletynie Zamówień Publicznych niezwłocznie po zawarciu umowy w sprawie zamówienia publicznego, zgodnie z art. 95 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych.
- 17.** Podejmować konsekwentne czynności celem wyegzekwowania od Wykonawcy kar umownych. Naliczyć oraz dochodzić od wykonawcy usługi pn. „Odbieranie i zagospodarowanie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych położonych na terenie gminy Kije” kar, zgodnie z § 8 ust. 1 pkt 3 umowy nr GIROŚ.272.2.2013 z dnia 28.06.2013 roku.
- 18.** Przewidując w ogłoszeniu lub treści specyfikacji istotnych warunków zamówienia istotne zmiany postanowień zawartej umowy w stosunku do treści oferty, określać warunki dokonania takich zmian, zgodnie z art. 144 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych.
- 19.** W celu wykazania braku podstaw do wykluczenia z postępowania o udzielenie zamówienia publicznego żądać od wykonawców składania oświadczeń o braku podstaw do wykluczenia w okolicznościach, o których mowa w art. 24 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych, stosownie do § 3 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 19 lutego 2013 roku w sprawie rodzajów dokumentów, jakich może żądać zamawiający od wykonawcy, oraz form w jakich te dokumenty mogą być składane.
- 20.** W przypadku oferty wspólnej, żądać posiadania ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej prowadzonej działalności przez każdego członka konsorcjum, stosownie do art. 22 ust. 1 pkt 4, w związku z art. 23 ust. 3 ustawy Prawo zamówień publicznych.
- 21.** Informacje o wywieszeniu wykazów nieruchomości podawać do publicznej wiadomości w inny sposób zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości, zgodnie z 35 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami.
- 22.** Informacje o wywieszeniu ogłoszenia o przetargu podawać do publicznej wiadomości w inny sposób zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości, zgodnie z 38 ust. 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami.
- 23.** Nie dopuszczać do ustalania postąpienia w wysokości poniżej minimalnego poziomu postąpienia, stosownie do § 14 ust. 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 roku w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości.
- 24.** Uregulować formę władania nieruchomościami gminnymi, przekazując na rzecz Zespołu Placówek Oświatowych - jednostki organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej nieruchomości niezbędne do wykonywania jej statutowej działalności w trwały zarząd, stosownie do art. 43 ust. 1 i ust. 5, w związku z art. 4 pkt 10 ustawy o gospodarce nieruchomościami.

¹⁴ Dz. U. Nr 61, poz. 710

Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach, na podstawie art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych, oczekuje od pana Wójta zawiadomienia o wykonaniu wniosków pokontrolnych lub przyczynach ich niewykonania, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Do wniosków zawartych w wystąpieniu służy prawo złożenia zastrzeżeń na podstawie art. 9 ust. 3 i ust. 4 przedmiotowej ustawy do tutejszego Kolegium, za pośrednictwem Prezesa Izby, w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

ZASTĘPCA PREZESA
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Kielcach
/-/
mgr Zbigniew Rękas

Do wiadomości:

Rada Gminy w Kijach